

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **historia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **28-29 lutego 2025**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	40
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	42

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Danuta Konieczka-Śliwinska, ekspert PKA
2. dr hab. Piotr Guzowski, ekspert PKA
3. Julia Przybyłowska, ekspert PKA z grona studentów
4. Przemysław Foligowski, ekspert PKA z grona pracodawców
5. Maria Kożewnikow, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku historia prowadzonym na Uniwersytecie Szczecińskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie uchwałą nr 500/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lipca 2024r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025. Poprzednia ocena Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku historia została przeprowadzona w roku akademickim 2018/2019 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. W uzasadnieniu uchwały dotyczącej tej oceny nie zostały sformułowane zalecenia o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający kierunek historia, przed wizytacją, zapoznał się z raportem samooceny dostarczonym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się 28 stycznia poprzez spotkanie z Władzami Uczelni. Dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z załączonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się również spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami kierunku, nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku czy funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Podczas spotkań omówiono także kwestie dotyczące publicznego dostępu do informacji o programie studiów oraz kwestie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Ponadto członkowie zespołu oceniającego uczestniczyli w hospitacji zajęć dydaktycznych oraz ocenili losowo wybrane prace dyplomowe i etapowe, a także dokonali przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji zespół sformułował wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni oraz Władze Kierunku na spotkaniu zamykającym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	historia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	historia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów i 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	praktyka archiwalna 144 h i 6 ECTS praktyki nauczycielskie 90 h i 8 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- specjalność archiwistyczna - kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	61	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2 022	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	104-106 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	116-137 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68 ECTS	---

Nazwa kierunku studiów	historia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	historia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry i 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	- praktyka muzealna 120 h / 6 ECTS - praktyki nauczycielskie 90 h / 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- <i>muzealnictwo</i> - <i>kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	26	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1039	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	66 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	90-106 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70 ECTS	---

Źródło: Raport samooceny

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku historia na Uniwersytecie Szczecińskim zakłada osiągnięcie na studiach pierwszego stopnia zaawansowanej, na studiach drugiego stopnia pogłębionej wiedzy w dyscyplinie naukowej historia. Wszystkie specjalności prowadzone na kierunku wpisują się w tę dyscyplinę naukową, tj.: na studiach pierwszego stopnia - 1) specjalność *archiwistyczna*, 2) *kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela*; na studiach drugiego stopnia – 1) specjalność *muzealnictwo* i 2) *ciąg dalszy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. W zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, koncepcja kształcenia odnosi się do nauczyciela przedmiotu historia i obejmując studia pierwszego i drugiego stopnia, w powiązaniu z etapami edukacyjnymi w szkolnictwie, jest zgodna z wymaganiami określonymi w załączniku 1 do Rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.), zwanego dalej standardem.

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uniwersytetu Szczecińskiego, zakładającą jedność badań naukowych i kształcenia oraz troskę o dziedzictwo kulturowe oraz budowanie i umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców Pomorza Zachodniego, z uwzględnieniem pogranicznego położenia Uczelni i uczestnictwa w lokalnych i globalnych procesach kulturowych.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie naukowej historia, do której kierunek został przyporządkowany.

W Uczelni prowadzone są badania naukowe w tej dyscyplinie, które obejmują pełen zakres kształcenia na kierunku, dotyczą zagadnień historii Polski i powszechnej, historii regionalnej w aspekcie transgranicznym, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz popularyzacji i nauczania historii.

Poprzez prowadzone na kierunku specjalności, koncepcja i cele kształcenia wpisują się w potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowując głównie dla regionalnego rynku pracy archiwistów, muzealników i nauczycieli. Koncepcja i cele kształcenia zostały wypracowane z udziałem nauczycieli akademickich, studentów oraz pracodawcami: nauczycielami historii, przedstawicielami placówek kulturalnych, muzeów i archiwów. M.in. pod wpływem tych konsultacji została wprowadzona specjalność *muzealnictwo*.

Koncepcja kształcenia, w wyniku doświadczeń związanych z kształceniem w okresie pandemii Covid-19, nie uwzględnia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są tylko szkolenia e-learningowe, dotyczące BHP oraz szkolenia biblioteczne na studiach pierwszego stopnia w łącznym wymiarze 9 godzin, którym nie przypisano punktów ECTS.

Przyjęte dla kierunku ogólne efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów, ale nie w pełni odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ w powiązaniu z charakterystyką P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji uwzględniają wiedzę w dyscyplinach naukowych, które zgodnie z przyporządkowaniem kierunku, nie stanowią jego teoretycznych podstaw. W tym zakresie efekty te odnoszą się poza historią, do nie

wymienionych z nazwy wybranych nauk humanistycznych i eksplicytnie wskazanej filozofii. Wiedza z zakresu innych dyscyplin naukowych niż te, do których został przyporządkowany kierunek stanowi inne uwarunkowania działalności zawodowej historyka – w tym działalności naukowej – właściwej dla charakterystyki Polskiej Ramy Kwalifikacji o kodzie P6S_WK. Pod tym względem prawidłowo sformułowane są ogólne efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia.

Na ogólne efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia składają się, wg przyjętej w nich nomenklatury, „kierunkowe” i „specjalnościowe” efekty uczenia się, przy czym efekty specjalnościowe nie stanowią uszczegółowienia do zakresu specjalności efektów kierunkowych, lecz są powiązane z charakterystykami PRK w przypadku specjalności *archiwistycznej* na studiach pierwszego stopnia i specjalności *muzealnictwo* na studiach drugiego stopnia, a w przypadku prowadzonego na obu poziomach studiów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z ogólnymi efektami uczenia się określonymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Jednocześnie wśród efektów kierunkowych, nie ma efektów, które zawierają jasną, uwzględniającą możliwość indywidualizacji ścieżki kształcenia, delegację do prowadzonych specjalności, z którymi w sposób bezdyskusyjny można powiązać specjalnościowe efekty uczenia się w każdej kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na przykład w powiązaniu z charakterystyką o kodzie P6S_WK następujący sposób: zna i rozumie pedagogiczne, psychologiczne, prawne lub organizacyjne uwarunkowania działalności zawodowej nauczyciela lub archiwisty/działalności edukacyjnej lub archiwistycznej. W konsekwencji ogólne efekty uczenia się zawierają wykluczające się efekty, które są osiągane tylko przez jakąś grupę studentów i nie są osiągane przez inną grupę.

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia nie odpowiadają w pełni charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji. W przypadku studiów pierwszego stopnia w powiązaniu z charakterystyką o kodzie P6S_WG nie została uwzględniona zaawansowana głębia perspektywy poznawczej, przy czym efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia zostały pod tym względem prawidłowo sformułowane. Natomiast na obu poziomach studiów efekty uczenia się nie zawsze odpowiadają zakresowi kompetencji opisanych w charakterystykach PRK. I tak na przykład, efekt na studiach pierwszego stopnia „rozumie powiązania historii Europy i świata z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi” nie w pełni odpowiada charakterystyce: zna i rozumie „fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji”, ponieważ nie jest jasne czy wskazane w nim powiązania odpowiadają dylematom, o których mowa w tej charakterystyce. Przede wszystkim jednak w efektach uczenia się nie uwzględniono w ogóle części kompetencji opisanych w PRK. Na przykład, na studiach pierwszego stopnia umiejętności wykorzystywania posiadanej wiedzy poprzez formułowanie i rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych, a na studiach drugiego stopnia analogicznie: wykorzystywania posiadanej wiedzy poprzez formułowanie i rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów oraz innowacyjne wykonywanie zadań w nieprzewidywalnych warunkach. Niektóre efekty uczenia się są jednocześnie powiązane z dwiema charakterystykami PRK, co prowadzi do ich uogólnienia oraz pominięcia części opisanych w nich kompetencji. Nieprawidłowości te przenoszą się na efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć.

Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie historia, jak również z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni w tej dyscyplinie.

Efekty uczenia się odnosząc się m.in. do zagadnień teoretycznych, technik wyszukiwania informacji, krytycznej analizy źródeł i ich interpretacji uwzględniają kompetencje niezbędne w działalności naukowej. Efekty uczenia się zakładają osiągnięcie na studiach pierwszego stopnia poziomu B2, a na studiach drugiego stopnia B2+ wg ESOKJ, jednak z pominięciem części komponentu charakterystyki P7S_UK dotyczącego posługiwania się specjalistyczną terminologią. Niewłaściwe sformułowane są efekty uczenia się dla zajęć służących kształceniu językowemu. Zajęcia te na studiach pierwszego stopnia trwają cztery semestry i nie sformułowano dla każdego z nich efektów uczenia się zakładających progres kompetencji w kolejnych semestrach. Efekty uczenia się dla tych zajęć w ogóle nie wskazują na końcowy poziom umiejętności językowych wg ESOKJ, a opisany w nich zakres umiejętności nie pokrywa się z klasyfikacją ESOKJ dla poziomu B2. W przypadku studiów drugiego stopnia dla zajęć służących osiągnięciu kompetencji językowych wg ESOKJ uwzględniono poziom B2+, przy czym, mimo że dla tej kompetencji PRK nie określa głębi perspektywy poznawczej, to efekty w zakresie wiedzy odnoszą się do poziomu zaawansowanego, a ich powiązanie z ogólnymi efektami uczenia się odnoszącymi się do wiedzy w dyscyplinie naukowej historia (także na studiach pierwszego stopnia) jest co najmniej dyskusyjne. Rekomenduje się sfokusowanie efektów uczenia się dla zajęć służących osiągnięciu umiejętności komunikacyjnych wg ESOKJ, na tej kategorii efektów uczenia się.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i co do zasady sformułowane w sposób zrozumiały, choć w przypadku zajęć wielosemestralnych nie pozwalają na stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji, ponieważ zaliczanie pierwszego semestru jest równoznaczne z osiągnięciem efektów uczenia się dla semestrów kolejnych.

Efekty uczenia się określone dla zajęć realizujących standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach. Otóż tzw. specjalnościowe efekty uczenia się dla kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela odwołują się do ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie, ale część z nich jest inna niż w standardzie, co wynika z praktyki łączenia dwóch, a czasem trzech efektów ze standardu. Na przykład, efekt specjalnościowy na studiach pierwszego stopnia: student „zna normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w szkołach podstawowych oraz zadania dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania” łączy kompetencje opisane w dwóch ogólnych efektach uczenia się ze standardu: absolwent zna „normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)” oraz „zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania”. W przypadku studiów drugiego stopnia niektóre specjalnościowe efekty uczenia się odnoszą się do pogłębionego stopnia wiedzy w odniesieniu do zaawansowanej znajomości faktów w zakresie pedagogiki i psychologii. Tymczasem efekty uczenia się w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela określa standard i co do zasady nie mogą one podlegać modyfikacjom lub parafrazowaniu. Specjalnościowe efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia nie w pełni odpowiadają też koncepcji kształcenia, bo odwołując się do wiedzy w działalności pedagogicznej w odniesieniu do szkoły ponadpodstawowej, uwzględniają głębię poznawczą w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, mimo że dyscypliny te nie stanowią podstaw teoretycznych kierunku i jest on słusznie przyporządkowany tylko do dyscypliny naukowej historia. Efekty uczenia się określone w standardzie mogą być osiągnięte przez studentów tylko na studiach

pierwszego stopnia lub tylko na studiach drugiego stopnia lub na studiach pierwszego i drugiego stopnia i związane są z innymi uwarunkowaniami działalności zawodowej, o których mowa w charakterystyce PRK o kodzie WK, która ani na 6., ani na 7. poziomie PRK nie określa głębi poznawczej. Efekty uczenia się określone dla poszczególnych zajęć są inne niż szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie. Na przykład, dla zajęć *dydaktyka przedmiotu w szkole ponadpodstawowej* pojedyncze efekty uczenia się odwołują się do nawet pięciu efektów specjalnościowych, które – jak wykazano powyżej – nie w pełni odpowiadają ogólnym efektom uczenia się określonym w standardzie, jeszcze bardziej je uogólniając i – w zasadzie – pomijają efekty określone w standardzie dla grupy zajęć D: Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego lub kolejnego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych lub kolejnych zajęć. Analogiczna praktyka ma miejsce także przypadku innych zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym w grupie zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Co więcej zdarzają się sytuacje, w których formułuje się efekty uczenia się, które nie są możliwe do osiągnięcia podczas poszczególnych zajęć, np. dla przywoływanego już zajęć *dydaktyka przedmiotu w szkole ponadpodstawowej* został sformułowany efekt „posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę historyczną niezbędną w edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej”. Osiągnięciu tej wiedzy służą całe studia drugiego stopnia i nie jest ona możliwa do osiągnięcia tylko w ramach pojedynczych zajęć, a celem zajęć z zakresu dydaktyki szczegółowej nie jest osiągnięcie takiej wiedzy, choć studenci mogą z niej korzystać przygotowując się na przykład do prowadzenia lekcji w ramach praktyk zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie historia, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz, choć nie w pełni z dyscypliną historia, do której jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, ale nie w pełni odpowiadają charakterystykom i właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów.

¹W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niepełnej zgodności efektów uczenia się z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych; 2) uwzględniania w ogólnych efektach uczenia się grup wykluczających się efektów specjalnościowych; 3) pominięcia w efektach uczenia się części kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji; 4) braku określenia w efektach uczenia się dla zajęć wielosemestralnych zakładanego progresu kompetencji studentów; 5) uwzględnienia w programie studiów, dla zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, innych efektów uczenia się niż określone w standardzie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się sfokusowanie efektów uczenia się dla zajęć służących osiągnięciu umiejętności komunikacyjnych wg ESOKJ na tej kategorii efektów uczenia się.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie efektów uczenia na studiach pierwszego stopnia do przyporządkowania kierunku do dyscypliny naukowej.
2. Zaleca się wyłączenie z grupy ogólnych efektów uczenia się efektów osiąganych tylko przez wybraną grupę studentów.
3. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się wszystkich kompetencji na właściwym poziomie opisanych w Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Zaleca się w przypadku zajęć wielosemestralnych określenie efektów uczenia się uwzględniających przewidywany progres kompetencji w poszczególnych semestrach.
5. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów, dla zajęć służących realizacji standardu kształcenia nauczycieli, efektów uczenia się w brzmieniu określonym w standardzie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku studiów są zgodne z założonymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie historia, do której kierunek został przyporządkowany, jak

również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Program studiów pierwszego stopnia przewiduje zajęcia kierunkowe z zakresu historii, obejmujące treści dotyczące historii powszechnej starożytnej (z podziałem na Bliski Wschód oraz Grecję i Rzym), średniowiecznej, nowożytnej XVI-XVIII w., XIX w. (1789-1918) i XX w. (z podziałem na lata 1918-1945 oraz okres po II wojnie światowej), a także prahistorii ziem polskich i historii Polski w średniowieczu, epoce nowożytnej, w XIX w. (1789-1918) i XX w. (również z podziałem na lata 1918-1945 oraz okres po II wojnie światowej). Wyodrębnianie jako odrębnej sekwencji zajęć okresu 1918-1945 jest co najmniej z dyskusyjnego punktu widzenia 2025 roku i sprawia, że na studiowanie niespełna 30 lat przeznaczają się tylko same lata po 1945 roku, obejmujący już 80 lat. Rekomenduje się wprowadzenie bardziej odpowiadającej współczesności sekwencji zajęć w odniesieniu do XX i XXI wieku. Dopełnieniem tych treści są zagadnienia z zakresu średniowiecznych i nowożytnych dziejów Pomorza, historii Pomorza w latach 1815-1918 i 1918-1989/90 oraz nauk pomocniczych historii, statystyki, wprowadzenia do badań historycznych, podstaw pisanie pracy naukowej i przygotowania do udziału w debacie historycznej. Kluczowe treści programowe z zakresu historii na studiach drugiego stopnia mają charakter pogłębiony i obejmują zagadnienia dotyczące historii doktryn politycznych, historii przemian cywilizacyjnych XIX i XX w. oraz źródłoznawstwa w poszczególnych epokach historycznych (źródłoznawstwo antyczne, średniowieczne, nowożytne, krytyka i interpretacja źródeł do dziejów XIX i XX wieku). Kształcenie kierunkowe dopełniają treści koncentrujące się na historii historiografii, metodologii historii, historii cyfrowej, oral history oraz debatach historycznych. Program studiów zapewnia także treści programowe z zakresu posługiwania się nowymi technologiami informacyjnymi, historii filozofii, podstaw socjologii dla historyków, przedsiębiorczości oraz ochrony własności intelektualnej.

W ramach prowadzonych na studiach pierwszego stopnia specjalności *archiwistycznej* oraz na studiach drugiego stopnia: *muzealnictwo* treści programowe obejmują problematykę związaną z ewidencjonowaniem, zabezpieczaniem, opracowaniem i udostępnianiem materiałów archiwalnych oraz dotyczącą pozyskiwania, gromadzenia, opracowywania i zarządzania muzealiami historycznymi.

Dla zajęć służących kształtowaniu kompetencji językowych wg ESOKJ na studiach pierwszego stopnia w zasadzie nie określono treści programowych. W ich miejscu zamieszczona jest ogólna charakterystyka zajęć wielokrotnie odwołująca się do podręcznika „Edito B2”, na przykład: „zajęcia doskonalące wszystkie kompetencje językowe (słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie) odnoszące się do słownictwa i tematyki w zakresie proponowanym w podręczniku Edito B2[...]”. Wspomniany podręcznik wymieniany jest w programie zajęć *język angielski, język hiszpański, język niemiecki i język rosyjski*, a dotyczy języka francuskiego, którego nie ma w ofercie zajęć na ocenianym kierunku. Analogiczna sytuacja występuje na studiach drugiego stopnia, tyle że bez jednoznacznego wskazania podręcznika.

Treści programowe są zgodne ze współczesną wiedzą i metodologią badań historycznych. Pozostają one także w zgodzie z badaniami prowadzonymi w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Szczecińskiego, które wykorzystywane są zarówno na zajęciach kierunkowych z poszczególnych epok historycznych, jak i na zajęciach dotyczących w szczególności dziejów Pomorza, historii pogranicza polsko-niemieckiego, muzealnictwa na Pomorzu i Ziemi Lubuskiej, oświaty i wychowania w Polsce po 1945 r. Zgodność treści programowych z prowadzonymi w Uczelni badaniami potwierdza także powiązanie tematyki prac dyplomowych. Zalecana literatura wskazuje na aktualność treści programowych oraz ich powiązanie z działalnością badawczą oraz współczesnymi tendencjami rozwojowymi dyscypliny historia. Treści programowe są kompleksowe i mają odpowiedni poziom

szczegółowości w odniesieniu do specyfiki poszczególnych zajęć, dzięki czemu zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku.

Treści programowe określone dla zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela są opisane w sposób enigmatyczny, bez powiązania z osiągnięciem przez studentów umiejętności i kompetencji społecznych. Mimo, że treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiadają koncepcji kształcenia i odnoszą się do właściwego etapu edukacyjnego to – ponieważ założone dla poszczególnych zajęć efekty uczenia się, są inne niż efekty uczenia się określone w standardzie – nie prowadzą do osiągnięcia wszystkich szczegółowych efektów uczenia się przez ten standard określonych. Co więcej, prace etapowe np. dla zajęć *pedagogika szkoły podstawowej* wskazują, że realizowane podczas nich treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się, które dla tych zajęć zostały sformułowane, o czym szerzej w kryterium 3.

Określony w programie studiów czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów (studia pierwszego stopnia – 180 pkt. ECTS, studia drugiego stopnia – 120 pkt. ECTS) zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Liczba punktów ECS przypisana poszczególnym zajęciom jest prawidłowa i przewiduje czas potrzebny na m.in. przygotowanie do zajęć, analizę tekstów, udział w dyskusji, przygotowanie do egzaminu lub kolokwium, samodzielne studiowanie literatury czy opracowanie prezentacji multimedialnej. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami, ale przeszacowana. Na studiach pierwszego stopnia oszacowana jest ona na poziomie 175-177 ECTS, a na studiach drugiego stopnia na poziomie 115-117 ECTS. Wartości te są zawyżone w stosunku oszacowania nakładu pracy studentów dla poszczególnych zajęć. Rekomenduje się urealnienie wskaźnika odnoszącego się do całego programu studiów w zakresie oszacowania punktami ECTS liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Układ zajęć w planie studiów jest odpowiedni do charakteru realizowanych treści oraz zapewniający osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia. Poszczególne zajęcia, ujęte w grupy zajęć ogólnouczeniowych, kształcenia podstawowego i kierunkowego, grupę zajęć specjalnościowych i pozostałe do zaliczenia (szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe), zaplanowane zostały w ramach harmonogramu zajęć w sposób poprawny i równomierny, a ich sekwencja jest dostosowana do specyfiki kształcenia historycznego.

Program studiów nie określa form zajęć, w których prowadzone jest kształcenie, a jedynie sumaryczną liczbę godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów dla poszczególnych zajęć. Co prawda informacja ta nie jest wymagana przepisami prawa, ale jej brak utrudnia ocenę doboru form zajęć, która wymagana jest w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Uniwersytecie Szczecińskim, a także ocenę programu studiów i jego realizacji w różnych innych aspektach, w tym w odniesieniu do spełniania wymagań określonych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, o czym mowa poniżej. Brak określenia form zajęć w programie studiów rodzi też zastrzeżenia z punktu widzenia przestrzegania zatwierdzonych przez Konferencję Ministerialną w 2015 r. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Informacja o formach zajęć zamieszczona jest rozszerzonych

sylabusach, ale rozproszona jest na blisko 400 stronach. Rekomenduje się uwzględnienie w programie studiów informacji o formach prowadzonych zajęć.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Jest to nie mniej niż 68 ECTS na studiach pierwszego stopnia i 70 ECTS na studiach drugiego stopnia. W zakres zajęć do wyboru wchodzi: moduł specjalności, lektoraty z języka nowożytnego, wykład ogólnouczelniany, wykład monograficzny w języku obcym, seminaria dyplomowe oraz wykład z dziedziny nauk społecznych.

Spełnione zostały wymagania dotyczące liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom powiązanym z prowadzonymi na wydziałach badaniami naukowymi w dyscyplinie historia. Na studiach pierwszego stopnia wynoszą one od 116 do 137 pkt. ECTS w zależności od specjalności, natomiast na studiach drugiego stopnia – od 90 do 106 pkt. ECTS, obejmując zajęcia z grupy zajęć podstawowych, kierunkowych i wybranych specjalnościowych.

Program studiów uwzględnia konieczność uzyskania przez studentów poziomu B2 wg ESOKJ z zakresu nowożytnego języka obcego na studiach pierwszego stopnia w wymiarze 120 h i 10 ECTS. Natomiast na studiach drugiego stopnia przewiduje zajęcia w zakresie języka obcego, w tym języka specjalistycznego, w wymiarze 30 h i 2 ECTS, które zapewniają osiągnięcie kształcenia językowego na poziomie B2+.

Na kierunku historia przewidziano realizację zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS na każdym poziomie kształcenia. Studenci uzyskują te punkty wybierając zajęcia z międzykierunkowej oferty zajęć.

Program studiów nie przewiduje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela składają się zajęcia służące realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz zajęcia dodatkowe, które w zamierzeniu ten standard wzbogacają, takie jak np. *teksty kultury w edukacji historycznej*. W grupie tej są też jednak zajęcia, których problematyka odpowiada efektom uczenia się określonym w standardzie, np. *informatyka nauczycielska* czy *etyka w zawodzie nauczyciela*. W rezultacie nie jest do końca jasne, które zajęcia rzeczywiście służą realizacji standardu, zwłaszcza że efekty uczenia się określone dla zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują wszystkich kompetencji wymaganych w standardzie, bo są inne niż efekty przez standard określone. Rekomenduje się, w powiązaniu z efektami uczenia się określonymi w standardzie, jasne wydzielenie zajęć służących jego realizacji i zajęć wzbogacających kompetencje studentów. Nie mniej liczba godzin zajęć i punktów ECTS (bez uwzględniania *praktyk zawodowych*) przeznaczonych na realizację standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach pierwszego i drugiego stopnia razem wynosi minimum 450 (za strzeżeniem niekonsekwencji, o których mowa wyżej) z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz 16 ECTS, co przekracza minimalne wymagania standardu, które są spełnione w każdej z grup zajęć. Nazwy tych zajęć nawiązują do nazw grup zajęć określonych w standardzie. Dla zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela nie wskazano jednak w programie studiów form, w związku z tym nie jest jasne, czy program studiów obejmuje zajęcia z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego prowadzone w innej formie niż wykłady i ćwiczenia, które są zintegrowane z praktyką zawodową. Uczelnia wskazała, że na studiach pierwszego stopnia są to zajęcia *pedagogika szkoły podstawowej* (30 godz.), a na studiach drugiego stopnia

pedagogika szkoły ponadpodstawowej (30 godz.), które odbywają się w tym samym semestrze co odpowiednie *praktyki psychologiczno-pedagogiczne* i sformułowane dla nich efekty uczenia się i treści programowe wskazują na możliwość integracji z praktyką szkolną. Jednocześnie według rozszerzonych sylabusów zajęcia te odbywają się w po 15 godzin w formie ćwiczeń oraz po 15 godzin w formie konwersatoriów, co nie spełnia wymagań standardu. Nie w pełni właściwa jest sekwencja zajęć z zakresu psychologii szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, które odbywają się w tym samym semestrze co odpowiednie *praktyki psychologiczno-pedagogiczne*. Studenci przed odbyciem praktyk nie opanowują więc wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, które umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie dla praktyk zawodowych. Rekomenduje się przesunięcie zajęć z zakresu psychologii na semestr poprzedzający praktyki psychologiczno-pedagogiczne. Nie jest też jasne, czy zajęcia z zakresu emisji głosu oraz dydaktyki nauczania przedmiotu odbywają się w formie umożliwiającej osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie dla tych zajęć.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku są różnorodne i pozostają w ścisłym związku ze specyfiką kształcenia historycznego, zapewniając osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych efektów uczenia się. Odpowiadają one jednocześnie celom i formom prowadzonych zajęć – na wykładach wykorzystuje się przede wszystkim metody podające (informacyjne) oraz problemowe. Na ćwiczeniach dominują metody aktywizujące studenta: analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, studium przypadku, projekty, praca w grupach, rozwiązywanie zadań praktycznych, burza mózgów. Metody te pozwalają rozwijać warsztat historyczny studenta, pogłębić umiejętność analizy i interpretacji, formułowania hipotez i problemów badawczych, a także opracowywania i prezentacji badań dzięki przygotowywaniu pisemnych prac w poszczególnych semestrach (np. referatu) oraz pracy dyplomowej. Program poszczególnych zajęć potwierdza znaczący udział metod problemowych, opartych na krytycznej analizie tekstów i dyskusji, które zachęcają studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Metody kształcenia umożliwiają także przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie historii, obejmując m.in. pracę ze źródłem, analizę wybranych tekstów, pisanie referatów, przygotowywanie prezentacji multimedialnych i ich omówienie podczas zajęć, wyszukiwanie informacji w bazach danych, a w szczególności opracowywanie i prezentację poszczególnych rozdziałów pracy dyplomowej. Umożliwiają ponadto dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów dzięki wykorzystaniu rozwiązań ułatwiających studiowanie osobom z niepełnosprawnościami. Należą do nich m.in. zastosowanie alternatywnych form wypowiedzi ustnych i pisemnych z użyciem dodatkowych urządzeń technicznych czy przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu.

Na studiach pierwszego i drugiego stopnia dla zajęć służących osiągnięciu umiejętności komunikacyjnych wg ESOKJ stosowany jest ten sam zestaw metod dydaktycznych: czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, konwersacje, oglądanie krótkich filmów (sceny z życia codziennego), symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, pisanie krótkich tekstów (maile, listy), prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne). Są to typowe metody wykorzystywane w kształceniu językowym i umożliwiają one osiągnięcie przez studentów poziomu B2 ESOKJ, nie są jednak dostosowane do efektów uczenia się w kategorii umiejętności dla zajęć z języka obcego na studiach drugiego stopnia, odnoszących się do poziomemu B2+. Nie jest możliwe osiągnięcie przy pomocy takich metod jak: oglądanie krótkich filmów (sceny z życia codziennego), symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, pisanie krótkich tekstów (maile, listy) następujących efektów uczenia się: 1) „rozumie teksty dotyczące studiowanej dziedziny, a także teksty o charakterze ogólnoakademickim. Potrafi

dostrzec znaczenie ukryte, wyrażone pośrednio, 2) potrafi przygotować różnorodne opracowania pisemne dot. studiowanego kierunku, a także przedstawić wyniki swoich własnych badań naukowych, 3) potrafi formułować przejrzyste i rozbudowane wypowiedzi ustne dotyczące języka potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku akademickim i w środowisku pracy”.

W ramach każdej z prowadzonych na kierunku specjalności nienauczycielskiej program studiów przewiduje *praktyki zawodowe*. W przypadku obu specjalności efekty uczenia się, zaplanowane dla praktyk są specyficzne i korelują z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe umożliwiają osiągnięcie tych efektów. Praktyka na studiach pierwszego stopnia na specjalności *archiwistycznej* prowadzona jest w wymiarze 140 godzin i 6 ECTS. Jej celem jest przygotowanie studentów do pracy w archiwach państwowych lub zakładowych oraz zaznajomienie z praktycznym wdrożeniem nabytej na zajęciach wiedzy, stwarzając gotowość do podjęcia pracy zawodowej. Praktyka na studiach drugiego stopnia specjalność *muzealnictwo* prowadzona jest w wymiarze 120 godzin i 6 ECTS. Jej celem jest przygotowanie studentów do pracy w muzeum lub innej instytucji zajmującej się ochroną dziedzictwa kulturowego, jego promocją i zajęciami edukacyjnymi z nim związanymi oraz zaznajomienie studentów z praktycznym wdrożeniem wiedzy nabytej podczas zajęć, zapoznanie studenta z celem, zasadami, możliwościami, funkcjonowaniem muzeów w Polsce, przede wszystkim historycznych. Miejscem odbywania praktyk archiwistycznych są archiwa państwowe oraz archiwa zakładowe, m.in. w Archiwum Państwowym w Szczecinie. Miejscem odbywania praktyk muzealnych są muzea lub instytucje kultury, których profil pokrywa się z działalnością muzealną (opieka nad dobrami kultury, ochrona zabytków, wystawiennictwo), w tym zwłaszcza: muzea (prywatne i państwowe) lub urzędy konserwatorskie: m.in. Muzeum Narodowe w Szczecinie, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, Muzeum Regionalne w Szczecinku, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Muzeum Geologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Wymiar praktyk i ich usytuowanie w programie studiów jest poprawne.

Praktyki zawodowe zaliczane są na podstawie dziennika praktyk i zawartej w nim opinii opiekuna praktyk w zakładzie pracy. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Dobór opiekunów praktyk archiwistycznej i muzealniczej z ramienia Uczelni, jak i w jednostkach w którym się one odbywają jest właściwy i zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się i rzetelną ocenę kompetencji studenta.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk, są to bowiem wyspecjalizowane jednostki – archiwa i muzea.

Zasady organizacji praktyk nienauczycielskich określają odpowiednie regulaminy. Zawierają one m.in. reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę, reguły przeprowadzania weryfikacji prawidłowej realizacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się. Ze strony Uczelni przebieg praktyki nadzoruje opiekun praktyki dla danej specjalności. Opiekun ten weryfikuje kompetencje i doświadczenie opiekuna praktyk z ramienia instytucji przyjmującej. Opiekun z ramienia Uczelni dokonuje hospitacji wytypowanych praktyki. Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za przebieg praktyki jest opiekun praktyki z ramienia instytucji przyjmującej. Opiekun ten pozostaje w stałym i bezpośrednim kontakcie

z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni. Sprawuje on merytoryczną kontrolę nad działaniami studenta. Nie została określona procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk. Rekomenduje się przejście takiej procedury.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca realizacji praktyk w podmiotach otoczenia adekwatnych do wymogów realizowanych specjalności.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje analizę zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk studenckich, która obejmuje: monitorowanie przebiegu praktyk studenckich, w tym w korelacji z kierunkiem studiów; organizację praktyk studenckich zharmonizowaną z procesem kształcenia; system kontroli praktyk i sposobu ich zaliczania; formułowanie wniosków z konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelniany opiekun praktyk studenckich dokonuje hospitacji praktyk. Ocena praktyk zawodowych odbywa się także w ramach studenckiej ankiety oceny praktyk zawodowych.

W ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela program studiów zakłada cztery praktyki: na studiach pierwszego stopnia: *praktykę psychologiczno-pedagogiczną w szkole podstawowej* w wymiarze 30 godzin i 2 ECTS oraz *praktykę dydaktyczną w szkole podstawowej* w wymiarze 60 godzin i 6 ECTS, a na studiach drugiego stopnia: *praktykę psychologiczno-pedagogiczną w szkole ponadpodstawowej* w wymiarze 30 godzin i 2 ECTS oraz *praktykę dydaktyczną w szkole ponadpodstawowej* w wymiarze 60 godzin i 5 ECTS. Wymiar praktyk odpowiada wymaganiom określonym w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, a w przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych nawet go dwukrotnie przekracza. Efekty uczenia się dla praktyk, tak jak w przypadku pozostałych zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela są inne niż efekty określone w standardzie, a treści programowe określone w sylabusie praktyk, który stanowi element programu studiów, nie prowadzą do osiągnięcia w pełni efektów uczenia się określonych w standardzie. Według programu praktyki pedagogiczne zaliczane są na podstawie dziennika praktyk, dodatkowej dokumentacji oraz opinii opiekuna praktyk w szkole. Praktyka dydaktyczna w szkole podstawowej zaliczana jest na podstawie dziennika praktyk, hospitacji lekcji przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni i opinii opiekuna praktyki w szkole, a w szkole ponadpodstawowej na podstawie opinii opiekuna praktyki w szkole oraz dokumentacji prowadzonych zajęć. Dokumentacja służąca zaliczeniu praktyk jest właściwa, choć nie w pełni odpowiada zasadom określonym w programach praktyk. Składają się na nią dziennik praktyk wraz z dodatkową dokumentacją obejmującą w zależności od rodzaju praktyki scenariusze lekcji, projekty wykonywanych przez uczniów ćwiczeń, diagnozy przypadku indywidualnego oraz opinia nauczyciela-opiekuna praktyki, która zawiera ogólną ocenę merytorycznego i dydaktycznego przygotowania studenta oraz jego postaw. Brakuje w niej jednak protokołu z hospitacji lekcji przez opiekuna z ramienia Uczelni. Rekomenduje się uzupełnienie dokumentacji praktyk o protokół hospitacji lekcji przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni. Formułowana na podstawie tej dokumentacji ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma jednak charakter kompleksowego, ponieważ nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Opiekunowie praktyk z ramienia uczelni są właściwie dobrani. W przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych są to pedagodzy, a w przypadku praktyki dydaktycznej osoba z dorobkiem naukowym

w zakresie edukacji historycznej. Opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni posiadają też odpowiednie doświadczenie praktyczne. Właściwy jest dobór placówek, w których odbywają się praktyki.

W przypadku praktyk służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dla każdego etapu praktyk zostały przyjęte odpowiednie regulaminy. Regulaminy te poprzez wymienianie zadań, które powinni wykonać studenci podczas praktyk, określają między innymi programy praktyk, choć są one integralnym elementem programu studiów. Wiążącym w tym zakresie dokumentem jest przyjęty uchwałą senatu program studiów, a nie regulamin przyjmowany przez Radę Dydaktyczną Wydziału. Wprowadza to chaos w realizacji praktyk, zwłaszcza, że są to inne treści niż określone w programie studiów. Rekomenduje się wskazanie na treści programowe w przypadku praktyk zawodowych tylko w programie studiów. Regulaminy praktyk określają wymagania w odniesieniu do warunków zaliczenia praktyk i są to nieco inne wymagania niż w programie praktyk, w tym w odniesieniu do dokumentacji praktyk. Regulaminy praktyk dydaktycznych określają wymagania stawiane opiekunom praktyk w szkołach. Mogą nimi być nauczyciele przedmiotu z co najmniej pięcioletnim doświadczeniem zawodowym. W przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych wymagania te nie zostały określone.

Organizacja procesu dydaktycznego na kierunku historia prowadzonym na Uniwersytecie Szczecińskim pozwala na realizację zajęć zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Tygodniowy harmonogram zajęć został właściwie zaplanowany, a dzienne obciążenie czasem uczestniczenia w zajęciach umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się pozwala na weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach, zaś tryb i zasady weryfikacji zakładanych efektów uczenia określone zostały w odpowiedniej procedurze.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2²(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie historia, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Treści programowe dla zajęć służących kształtowaniu komunikacyjnych umiejętności wg ESOKJ nie są specyficzne i nie zapewniają osiągnięcia zakładanego poziomu ESOKJ.

²W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zapewniają osiągnięcia pełnego zakresu efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, z wyjątkiem doboru formy i organizacji, zajęć są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Metody kształcenia – poza zajęciami kształtującymi umiejętności komunikacyjne wg ESOKJ – są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych, ale ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, ale dokumenty programowe i regulaminy zawierają sprzeczne informacje i nie zostały określone wymagania stawiane opiekunom praktyk psychologiczno-pedagogicznych w szkole.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardzie kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niespecyficznych treści programowych dla zajęć kształtujących umiejętności komunikacyjne wg ESOKJ, 2) w przypadku zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela braku treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie; 3) braku dla zajęć zintegrowanych z praktyką szkolną w zakresie realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela innej formy niż wykłady i ćwiczenia; 4) doboru metod dydaktycznych dla zajęć kształtujących komunikacyjne umiejętności językowe wg ESOKJ; 5) braku zaliczania praktyk zawodowych w odniesieniu do oceny osiągnięcia każdego z zakładanych efektów

uczenia się; 6) w zakresie praktyk służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela braku zgodności między wymaganiami określonymi w regulaminach i w programach praktyk; 7) braku wymagań stawianych opiekunom praktyk psychologiczno-pedagogicznych w szkole.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie odpowiadającej współczesności sekwencji zajęć w odniesieniu do XX i XXI wieku.
2. Rekomenduje się urealnienie wskaźnika odnoszącego się do całego programu studiów w zakresie oszacowania punktami ECTS liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.
3. Rekomenduje się uwzględnienie w programie studiów informacji o formach prowadzonych zajęć.
4. Rekomenduje się w powiązaniu z efektami uczenia się określonymi w standardzie jasne wydzielenie zajęć służących jego realizacji i zajęć wzbogacających kompetencje studentów.
5. Rekomenduje się przesunięcie zajęć z zakresu psychologii na semestr poprzedzający praktyki psychologiczno-pedagogiczne.
6. Rekomenduje się określenie procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk
7. Rekomenduje się uzupełnienie dokumentacji praktyk dydaktycznych o protokół hospitacji lekcji przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni.
8. Rekomenduje się wskazanie na treści programowe w przypadku praktyk zawodowych tylko w programie studiów.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie specyficznych treści programowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia umożliwiających osiągnięcie odpowiednio poziomu B2 i B2+ wg ESOKJ.
2. W przypadku zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie.
3. Zaleca się przyjęcie dla zajęć zintegrowanych z praktyką szkolną w zakresie realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela innej formy niż wykłady i ćwiczenia.
4. Zaleca się dobór metod dydaktycznych zapewniających osiągnięcie przez studentów na studiach drugiego stopnia poziomu B2+ wg ESOKJ.

5. Zaleca się zaliczanie praktyk zawodowych w odniesieniu do oceny osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się.
6. Zaleca się w zakresie praktyk służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zapewnienie zgodności między wymaganiami określonymi w regulaminach i w programach praktyk.
7. Zaleca się określenie wymagań stawianych opiekunom praktyk psychologiczno-pedagogicznych w szkole.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W przypadku naboru na studia pierwszego stopnia decydujące znaczenie mają wyniki matury osiągnięte z takich przedmiotów szkolnych, jak historia, wiedza o społeczeństwie i historia sztuki. W przypadku kwalifikacji na studia drugiego stopnia podstawowym kryterium kwalifikacji jest uzyskanie tytułu licencjata na kierunku studiów historia. W przypadku osób legitymujących się co najmniej tytułem zawodowym licencjata na innych kierunkach niż historia z dyscyplin nauk humanistycznych, a także społecznych podstawę kwalifikacji stanowi ocena na dyplomie ukończenia studiów licencjackich oraz rozmowa kwalifikacyjna, dla której jednak w sposób jasny nie określono zakresu. Rekomenduje się sformułowanie jasnego zakresu rozmowy kwalifikacyjnej, tak aby zapewnić kandydatów o kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Uczelnia posiada procedury w zakresie potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem studiów. Powołane w ich ramach komisje weryfikacyjne zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Z kolei procedury opisane w regulaminie studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej.

Ogólne zasady i procedury dyplomowania określa regulamin studiów oraz instrukcja „Organizacja i tryb przeprowadzania egzaminu dyplomowego na Wydziale Humanistycznym”. Zawierają one informacje o pracy dyplomowej i egzaminie dyplomowym. Dla zajęć seminarium dyplomowe zostały przyjęte specyficzne dla kierunku efekty uczenia się, a formalne wymogi wobec prac dyplomowych na kierunku historia zostały sformułowane przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego US i opublikowane na stronie internetowej. Kwestie techniczne są w nich opisane w sposób jasny (choć nie podaje się minimalnej, ani maksymalnej liczby stron, co ma znaczenie w przypadku ocenianego kierunku, o czym mowa niżej), ale nie zostały dookreślone wymagania merytoryczne, z jasnym wskazaniem na różnice między pracami licencjackimi i magisterskimi odnoszącymi się do progresu kompetencji studentów między poziomami studiów. Nieprecyzyjne jest rozróżnienie zakresu wykorzystania przez studentów źródeł. Według przyjętych zasad w pracy licencjackiej student powinien wykorzystać „wybrany typ źródeł”, a praca magisterska ma być oparta na „źródłach adekwatnych do podjętego problemu badawczego”. Niejasne jest, dlaczego tylko dyplomowa praca magisterska określana jest jako badawcza, przy jednoczesnym wymogu stosowania metody historycznej jako „podstawowej metody

badawczej” w licencji. Niejednoznaczność przyjętych wymagań potwierdzają prace dyplomowe oraz ich oceny o czym mowa poniżej. Rekomenduje się doprecyzowanie zasad dyplomowania w odniesieniu do merytorycznych wymagań stawianych pracom dyplomowym na studiach pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progressu między poziomami studiów.

Regulamin studiów określa podstawowe zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym m.in. skalę ocen stosowaną w Uczelni, warunki uzyskania zaliczenia, sposób ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasady przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak postępów w nauce. W regulaminie studiów określono również wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. W sytuacjach konfliktowych, w przypadku uzasadnionego kwestionowania prawidłowości formy, przebiegu lub zakresu egzaminu lub zaliczenia student może wnioskować o przeprowadzenie egzaminu lub zaliczenia komisyjnego lub komisyjnego sprawdzenia prac egzaminacyjnych lub zaliczeniowych. Regulamin studiów określa zasady postępowania dyscyplinarnego w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta.

Stosowany na ocenianym kierunku katalog metod i form weryfikacji efektów uczenia się obejmuje egzaminy w formie pisemnej i ustnej, kolokwia i testy pisemne, prace pisemne/eseje/recenzje projekty, prezentacje oraz rzadko zdefiniowane jako testy jednokrotnego wyboru sprawdziany, a także zajęcia praktyczne (weryfikacja przez obserwację). Kryteria oceniania zostały opisane do każdego zajęcia, aczkolwiek poziom szczegółowości wymagań jest różnorodny, często ogranicza się do ogólnych systemów punktacji. Systemy te sprawdzają się w formach testowych, ale nie są jasne przypadku prac opisowych. Rekomenduje się określenie kryteriów oceniania w odniesieniu do merytorycznych wymagań stawianych przygotowywanym przez studentów tzw. referatach. Metody weryfikacji zapewniają ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Prace pisemne/eseje/recenzje projekty umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Metody weryfikacji poprzez np. możliwość wydłużenia czasu przeznaczonego na przeprowadzenie egzaminu są możliwe do dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Metody weryfikacji przewidziane dla zajęć *język obcy*: egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna/esej/recenzja i niezdefiniowane zajęcia praktyczne (weryfikacja poprzez obserwację) koncentrują się na sprawdzeniu wiedzy i sprawności w pisaniu oraz na ocenie kompetencji społecznych, które nie wynikają wprost z systemu ESOKJ. Metody te – w formie w jakiej są zapisane – pomijają sprawdzenie sprawności komunikacyjnych w języku obcym związanych np. z mówieniem i słuchaniem.

W ramach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela wykorzystywany jest ograniczony katalog metod weryfikacji: sprawdzian, egzamin ustny lub pisemny i bliżej nieokreślone zajęcia praktyczne (weryfikacja przez obserwację). Nie spełnia to wymagań – co

znajduje potwierdzenie w przekazanych do oceny pracach - określonych standardzie, który wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Poza ten schemat wychodzą zajęcia z dydaktyki szczegółowej, choć i tam nie jest jasne czemu w powiązaniu z efektami uczenia się określonymi w standardzie dla tej grupy zajęć służy np. recenzja. Efekty uczenia się w kategorii wiedzy są weryfikowane za pomocą egzaminów, a także w oparciu o analizę opracowanych konspektów i obserwację ich praktycznej realizacji w czasie praktyk zawodowych. Sposób sformułowania pytań egzaminacyjnych, np. z zakresu pedagogiki („Omów zasadę pogładowości czyli złota zasadę”; „Zasada systematyczności polega na...”; „Omów inwencyjny styl uczenia się” ; „Jakie znasz stopnie awansu zawodowego nauczycieli?”, „Przedstaw główne założenia i przedstawicieli pedagogiki egzystencjalnej”) nie wskazuje, aby zgodnie z wymaganiami standardu egzaminy były ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i nie ograniczały się do znajomości faktów. Tak zaprojektowany egzamin nie służy w szczególności sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów. Poza praktykami zawodowym i nie jest jasne czy weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności dokonywana jest w bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela.

Prace etapowe i egzaminacyjne w dyscyplinie historia potwierdzają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, choć ze względu na dominującą wśród prac etapowych i egzaminacyjnych formę pisemną – głównie efektów z zakresu wiedzy i umiejętności. Wszystkie prace zostały ocenione i uzasadnione punktacją uzyskiwaną za poszczególne odpowiedzi, w większości wskazano błędy lub zwrócono uwagę na braki, zasugerowano poprawne odpowiedzi. W odniesieniu do wykonywania zawodu nauczyciela prace etapowe z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego nie potwierdzają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie, a także osiągnięcia efektów uczenia się określonych przez Uczelnię dla tych zajęć i nie odpowiadają określonym dla tych zajęć celom. Na przykład, celem zajęć *pedagogika szkoły podstawowej* jest „nabycie przez studenta umiejętności w zakresie pracy z grupą uczniów, stosowania właściwych do sytuacji metod wychowania; opanowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji trudnych w klasie i dobór odpowiednich sposobów działania wychowawczego”, a tematyka prac etapowych dotyczy charakterystyki wybranych nurtów pedagogicznych. Problematyka tych prac nie odpowiada temu celowi, kładąc nacisk przede wszystkim na sprawdzenie wiedzy. Jednocześnie efekty uczenia się dla tych zajęć w zakresie wiedzy nie odnoszą się do znajomości założeń, zasad pedagogicznych przedstawicieli różnych nurtów pedagogicznych, lecz do takich kwestii jak rola wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowa uczniów, sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych czy procesów komunikacji interpersonalnej.

Prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w dyscyplinie naukowej historia, ale mają nieprecyzyjnie i niejednoznacznie zdefiniowane cele i nie realizują tematów zarysowanych w tytule przy jednocześnie dużej, przekraczającej niekiedy 120 stron objętości na studiach pierwszego stopnia. Z kolei wśród prac magisterskich są teksty w zasadzie nie wykorzystujące źródeł, lakoniczne, w zbyt skrótowej formie na około 60 stronach odnoszące się do postawionych, szeroko zarysowanych tematów, co jest w po części konsekwencją nieprecyzyjnych zasad dyplomowania w tym zakresie. Ocena prac dyplomowych związana jest ze zróżnicowanym poziomem wymagań promotorów, jak i recenzentów, którzy – co należy przyznać - z reguły rzetelnie

oceniają prace dyplomowe. Zróżnicowane wymagania skutkują jednak brakiem porównywalności ocen i ich zawyżaniem. To zróżnicowanie wymagań potwierdza, że kwestia progresu kompetencji między poszczególnymi stopniami studiów traktowana jest intuicyjnie.

Studenci kierunku są autorami publikacji naukowych przygotowywanych w ramach działalności Koła Naukowego Młodych Historyków, prowadzą czasopismo "Scriptor" oraz posiadają inne osiągnięcia związane z zakresem kształcenia na ocenianym kierunku, np. wystawę „Robotnicy przymusowi w niemieckim Szczecinie w latach 1939-1945”.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się - z wyjątkiem zajęć służących kształtowaniu komunikacyjnych kompetencji językowych wg ESOKJ i zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe – z wyłączeniem prac etapowych i egzaminacyjnych dla zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku w przypadku zajęć z języka obcego metod weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności komunikacyjnych

wg ESOKJ w zakresie opisanych w nim sprawności językowych; 5) braku dostosowania procesu weryfikacji efektów uczenia się do wymagań określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się określenie zakresu rozmowy kwalifikacyjnej dla kandydatów na studia drugiego stopnia dla absolwentów kierunków humanistycznych przyporządkowanych do innych dyscyplin niż historia oraz kierunków w naukach społecznych tak, aby w sposób bezdyskusyjny zapewnić kandydatów o kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się
2. Rekomenduje się doprecyzowanie zasad dyplomowania w odniesie do merytorycznych wymagań stawianych pracom dyplomowym na studiach pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu między poziomami studiów.
3. Rekomenduje się określenie kryteriów oceniania w odniesie do merytorycznych wymagań stawianych przygotowywanym przez studentów tzw. referatach

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie metod weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć służących osiągnięciu przez studentów umiejętności komunikacyjnych wg ESOKJ w zakresie opisanych w nim sprawności językowych.
2. W zakresie realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się dostosowanie procesu weryfikacji efektów uczenia się do wymagań określonych w standardzie.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku historia prowadzi 24 nauczycieli akademickich posiadających stopnie naukowe i dorobek naukowy w dyscyplinie naukowej historia oraz 14 pracowników reprezentujących inne dyscypliny naukowe m.in. filozofię, socjologię, archeologię, prawo oraz nauczyciele języków obcych i wychowania fizycznego. Ponadto zajęcia prowadzi dwóch historyków spoza Uczelni, specjalistów z zakresu demografii historycznej i dydaktyki nauczania historii. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane dyscypliną historia mają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych, co poświadcza wysoka kategorii naukowa, którą posiada Uniwersytet Szczeciński w dyscyplinie historia. Struktura kwalifikacji kadry: 8 profesorów, 9 doktorów

habilitowany i 7 doktorów, a także jej liczba w stosunku do liczby studentów zapewniają prawidłową realizację zajęć, nawet w sytuacji, kiedy aż 4 osoby przebywają na urloпах naukowych, jak w roku akademickim 2024/2025.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne, podczas zajęć korzystają z różnych pomocy dydaktycznych, przy czym hospitacje zajęć ujawniły niedobory kompetencyjne w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych związanych z przygotowaniem i wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Rekomenduje się doskonalenie kompetencji nauczycieli akademickich w tym zakresie.

Przydział zajęć w ramach Instytutu Historycznego jest prawidłowy. Pensum dydaktyczne w granicach 180-240 godzin zależnie od stanowiska zapewnia prawidłową realizację zajęć i rozwój naukowy kadry. Ponad 75% godzin zajęć na kierunku prowadzonych jest przez nauczycieli zatrudnionych na Uniwersytecie Szczecińskim jako podstawowym miejscu pracy.

Zajęcia, które służą realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzi w zakresie emisji głosu absolwentka studiów podyplomowych z logopedii, a w zakresie dydaktyki ogólnej, dydaktyki szczegółowej i pedagogiki nauczyciele akademicki posiadający stopnie naukowe, dorobek naukowy i/lub doświadczenie odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. Zasadnicze zastrzeżenia budzi obsada zajęć w zakresie psychologii. Prowadzą je cztery osoby, w tym jedna posiadająca stopień naukowy doktora w tej dyscyplinie, ale dorobek naukowy w zakresie psychologii pracy i organizacji. Pozostałe osoby posiadają tytuł zawodowy magistra psychologii, w tym dwie osoby tytuł ten uzyskały w 2024 roku i nie mają ani dorobku, ani – co zrozumiałe – wystarczającego doświadczenia zawodowego w zakresie psychologii szkolnej. Jedna z tych osób w 1998 roku ukończyła studia filologiczne i posiada stopień naukowy doktora w dyscyplinie językoznawstwo, a jej doświadczenie zawodowe związane z zawodem nauczyciela i z psychologią, to praktyki zawodowe odbyte w czasie studiów. Trzecia osoba spośród nauczycieli posiadających tytuł zawodowy magistra psychologii (uzyskała go w 2017 roku i od tamtej pory jest nauczycielem akademickim), ale nie posiada żadnego dorobku naukowego. Wskazuje ona co prawda na pracę w szkole jako psycholog/trener ale nie jest jasne w jakiej formie zatrudnienia i w jakim okresie. Tak zbudowany zespół nie spełnia wymagań określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela i nie posiada kompetencji i kwalifikacji, które zapewniają studentom osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla psychologii w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Ubiegłoroczní absolwenci studiów psychologicznych nie znajdują w tym zespole wsparcia w rozwoju kompetencji, związanych z zakresem prowadzonych zajęć.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, oraz uwzględnia w szczególności dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Przydział zajęć odbywa się w porozumieniu dyrektora instytutu, jego zastępcy ds. dydaktycznych i koordynatora kierunku po konsultacji z pracownikami.

Uniwersytet zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Organizowane są np. warsztaty dotyczące doskonalenia programów studiów, kursy językowe, kursy zakresu nowoczesnych metod nauczania akademickiego, pracy ze studentem o szczególnych potrzebach edukacyjnych czy wykorzystania sztucznej inteligencji w nauczaniu akademickim.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w ramach przeprowadzanych co semestr badań ankietowych w zakresie wypełniania przez nich obowiązków

związanych z kształceniem. Pytania w ankiecie dotyczą oceny takich kwestii jak sumienność prowadzącego zajęcia, sposób prowadzenia zajęć, komunikatywność i możliwość kontaktu. Są oni też oceniani przez innych nauczycieli w ramach hospitacji. Zgodnie z przyjętymi w Uczelni regułami prowadzący zajęcia powinien być hospitowany co najmniej raz w roku akademickim. Nauczyciele akademicki podlegają ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na cztery lata oraz nie częściej niż raz na dwa. Ocena ta obejmuje działalność badawczą, dydaktyczną, organizacyjną i uwzględniane są w niej wyniki oceny studentów oraz hospitacji.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych, co znajduje wyraz w indywidualnych osiągnięciach naukowych i dydaktycznych poszczególnych członków kadry. Wyniki oceny okresowej mają także wpływ na dalsze zatrudnienie w Uczelni. Z pracownikami, którzy uzyskali niską ocenę w ankiecie przeprowadzana jest rozmowa dyscyplinująca.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Obejmuje ona zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Zasady te są stosowane, o czym świadczy, m.in. w reakcji na niskie oceny ze strony studentów, odsunięcie jednego z nauczycieli akademickich od prowadzenia zajęć

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć – z wyjątkiem zajęć z zakresu psychologii - oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są zgodne w zakresie zajęć z psychologii z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający – z wyjątkiem psychologii - prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem

studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości obsady zajęć z zakresu psychologii.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się podniesienie kompetencji kadry w zakresie przygotowywania i wykorzystywania prezentacji.

Zalecenia

1. Zaleca się w zakresie realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zapewnienie obsady zajęć z zakresu psychologii przez osoby o kompetencjach umożliwiających studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Historyczny Uniwersytetu Szczecińskiego dysponuje 15 salami dydaktycznymi, salą konferencyjną, 29 gabinetami dla kadry oraz kilkoma pomieszczeniami specjalnymi. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w 8 salach. Dodatkowo do dyspozycji dydaktyków i studentów pozostaje sala komputerowa, a zajęcia seminaryjne w małych grupach odbywają się w gabinetach pracowników. Pracownicy Instytutu mają w sumie do dyspozycji 27 gabinetów. Sale i gabinety umożliwiają osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się, pozwalają na prowadzenie działalności naukowej i udział w niej. Wyposażenie i wielkość pokoi zapewniają studentom komfortowy udział w zajęciach seminaryjnych oraz w konsultacjach. Baza ta w pełni zaspokaja bieżące potrzeby Instytutu, w części jest użyczana na potrzeby kół naukowych i innych jednostek.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, odpowiadające potrzebom związanym z ocenianym kierunkiem. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk komputerowych, licencji na programowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Na zajęciach wykorzystuje się aplikacje darmowe i open source. Podczas zajęć studenci korzystają również z pakietu biurowego. Studenci i pracownicy Uczelni mają do niego bezpłatny dostęp (pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail dla pracowników i dla studentów, dostęp do dysku internetowego, a narzędzia dodatkowe umożliwiają

umieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów w formie elektronicznej). Wszyscy studenci kierunku historia korzystają na zajęciach z oprogramowania: QGIS - System Informacji Geograficznej, Gephi, a studenci specjalności *archiwistycznej* wykorzystują Zintegrowany System Informacji Archiwalnej. Rekomenduje się uzupełnienie oprogramowania o system do zarządzania obiegiem dokumentów. Każdy ze studentów ma indywidualne konto do systemu i korzysta z niego w trakcie zajęć. Liczba stanowisk i dostępne wyposażenie wraz z oprogramowaniem jest wystarczające i odpowiada potrzebom studentów.

Studenci mają dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego, wyszukiwarek i e-zasobów. Na terenie kampusu działa Biblioteka Humanistyczna i Nauk Społecznych, będąca filią Biblioteki Głównej. W jej zasobach znajduje się literatura specjalistyczna z zakresu historii, wykorzystywana w procesie nauczania i uczenia się na kierunku historia. Biblioteka Humanistyczna i Nauk Społecznych czynna jest 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-19.00 oraz w soboty w godzinach 9.00-14.00. Do dyspozycji czytelnicy mają salę z możliwością pracy indywidualnej oraz stoliki do pracy grupowej, łącznie 73 miejsca (w tym 3 dla osób z niepełnosprawnością). Większość stanowisk ma bezpośredni dostęp do gniazdek elektrycznych. Wydzielone są również cztery stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Obecnie planowany jest remont, który ma doprowadzić do zwiększenia ich liczby. Wszystkie nowości wydawnicze, wpływające do czytelni, można przejrzeć w wolnym dostępie. Biblioteka oferuje usługę „zamów skan”. Z poszanowaniem prawa autorskiego skanowane są pojedyncze rozdziały z monografii, artykuły z czasopism oraz fragmenty książek, które w zależności od objętości publikacji umożliwiają zapoznanie się z określonym zagadnieniem stanowiącym przedmiot publikacji.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP

Budynki, w których funkcjonuje Instytut Historyczny, objęte są dostępem do sieci WiFi, za pomocą której wszyscy studenci i pracownicy mają dostęp do Internetu w ramach projektu Eduroam.

Teren Uczelni jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ciągi komunikacyjne są szerokie i pozbawione przeszkód architektonicznych. Główna klatka schodowa zlokalizowana jest w przestronnym holu wejściowym. Posadzki w budynku wykonane zostały z materiałów antypoślizgowych. W budynku znajdują się 3 windy dostosowane dla osób z niepełnosprawnością, a w 2023 r. w budynku zainstalowano nową windę przeznaczoną dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Także toalety są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami motorycznymi. Toalety oznaczone są też tabliczkami dla osób niewidzących i niedowidzących. Parkingi przed budynkiem posiadają wydzielone miejsca dla osób z niepełnosprawnością, szerokie wejścia umożliwiają dostanie się do budynku z poziomu gruntu. Dostęp do biblioteki możliwy jest z poziomu gruntu, wejście jest szerokie. Czytelnia dostosowana jest dla osób z niepełnosprawnością.

Księgozbiór Biblioteki Humanistycznej i Nauk Społecznych stanowi 83 361 książek oraz 39 tytułów czasopism. Księgozbiór historyczny zapewnia studentom dostęp do zalecanej literatury. Czytelnia udostępnia użytkownikom kody do e-booków oraz hasła do bazy EBSCO. Biblioteczne bazy danych dostępne są zarówno w bibliotece jak również (dla czytelników zarejestrowanych) do korzystania zdalnego po rejestracji na serwerze PROXY (również możliwość korzystania z udostępnionych materiałów w ramach zamówień międzybibliotecznych). Są to m.in.: ALEX - baza danych biograficzna, Baza Historia US - pełnotekstowa, BazHum - bibliograficzna, Bibliograficzna baza danych do historii Europy Środkowowschodniej - pełnotekstowa, CEEOL - pełnotekstowa, DOAJ Directory of Access

Journals - bibliograficzna, EBSCO Host - pełnotekstowa, European View of the Americas 1493-1750 - abstraktowa, Libraria - pełnotekstowa. Zasoby biblioteki dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów. Biblioteka dysponuje specjalistycznym sprzętem, np. punktem ksero, dzięki czemu istnieje możliwość przygotowania ksero i skanów dla osób z niepełnosprawnościami z dostępnych baz danych. Czytelnia dysponuje także powiększalnikami.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Instytut Historyczny nie posiada pracowni dydaktycznej, odpowiadającej standardom pracy w zawodzie nauczyciela, wyposażonej m.in. w używane w szkolnictwie podręczniki i pomoce dydaktyczne, która pozwoliłaby prowadzić zajęcia w warunkach symulowanych. Rekomenduje się stworzenie takiej pracowni.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada ocenę warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, która obejmuje monitorowanie infrastruktury dydaktycznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz zapewnienie dostępu studentów do pomocy naukowych, informatycznych i audiowizualnych. Ocena ta dokonywana jest w ramach okresowych przeglądów infrastruktury i realizowana przez zespół kierunku oraz przeprowadzane nie rzadziej niż raz na dwa lata badania ankietowe wśród studentów. Ocena realizacji procesu kształcenia uwzględniona jest także w Karcie samooceny kierunku. Studenci w ramach badań ankietowych wypowiadają się nt. dostępności i wyposażenia sal, dostępności zasobów bibliotecznych i elektronicznych zasobów wiedzy. Ankiety umożliwiają zgłaszanie ewentualnych postulatów. Ankiety studenckie nie umożliwiają jednak wymiany opinii, w odniesieniu do infrastruktury. Studenci podczas wizytacji wskazywali na słabości infrastruktury, których nie chcą zgłaszać w procesie ankietyzacji, odnoszące się do np. ogólnego komfortu, doświetlania korytarzy czy doposażenia toalet. Rekomenduje się wychodzenie w badaniu opinii i potrzeb studentów poza system ankietyzacji. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej co ma wyraz np. w planowanych pracach remontowych biblioteki, stałym uzupełnianiu jej zasobów, czy unowocześnianiu infrastruktury posiadanej przez Instytut Historyczny.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie oprogramowania o system do zarządzania obiegiem dokumentów.
2. Rekomenduje się stworzenie pracowni dydaktycznej w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela historii.
3. Rekomenduje się wychodzenie w badaniu opinii i potrzeb studentów poza system ankietyzacji.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na kierunku prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Współpraca Instytutu Historycznego z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter ciągły, wieloletni, wielopłaszczyznowy, wielowymiarowy. Skupia się na partnerstwie z podmiotami adekwatnymi do potrzeb ocenianego kierunku, których rodzaj, zakres i zasięg działalności jest zgodny w zakresie projektowania, doskonalenia i realizacji programu studiów z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku i oferowanych specjalności. Zarówno Uczelnia, jak również pracownicy Instytutu Historycznego utrzymują bliskie kontakty formalne i nieformalne z instytucjami naukowymi, kulturalnymi i edukacyjnymi, których celem jest podnoszenie jakości kształcenia na kierunku historia. Doświadczenie partnerów zewnętrznych oraz ich znajomość potrzeb rynku pracy wykorzystywane są do konstruowania, realizacji i doskonalenia programów studiów i programu praktyk. W związku z koniecznością doskonalenia programu studiów na

specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela i dostosowywania go do realiów współczesnych instytucji edukacyjnych, został wyłoniony zespół konsultujący zmiany w programach studiów tej specjalności, który składa się on z doświadczonych nauczycieli historii (pracowników placówek edukacyjnych różnego typu, adekwatnie do potrzeb Uczelni), w tym z doświadczeniem kierowniczym oraz w zakresie doradztwa metodycznego. Działalność tego zespołu została sformalizowana w 2021 r. Przykładem konsultacji z tym środowiskiem było wprowadzenia do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć *informatyka dla nauczycieli, e-historia, edukacja regionalna* czy *edukacja pozaszkolna*. Z przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego konsultowana była koncepcja specjalności *muzealniczej*, program studiów oraz regulaminy praktyk zawodowych.

W instytucjach posiadających odpowiednią infrastrukturę oraz najbardziej doświadczoną kadrę odbywa się część zajęć o charakterze praktycznym, a dobre relacje z tymi placówkami pozwalają na przeprowadzenie całych zajęć lub wybranych tematów poza kampusem uniwersyteckim. Współpracujące instytucje przyjmują studentów na praktyki, umożliwiając im zdobywanie i doskonalenie kompetencji zawodowych. Formalnym wyrazem współpracy są także zawarte przez Uczelnię porozumienia z instytucjami otoczenia, obejmujące np.: umożliwienie studentom kierunku wzięcia udziału w badaniach prowadzonych przez instytucje otoczenia; prowadzenie wspólnych badań naukowych, edukacyjnych, społecznych i innych; umożliwienie odbycia staży zawodowych, praktyk; umożliwienie studentom kierunku korzystania z księgozbiorów; wskazywanie ekspertów do udziału w wybranych wydarzeniach. Ważnym elementem kształcenia jest wprowadzanie studentów kierunku w środowisko zawodowe. Studenci biorą udział w konferencjach, debatach i bezpłatnych formach doskonalenia organizowanych przez podmioty otoczenia zewnętrznego. Mają w ten sposób możliwość nawiązania kontaktów oraz skonfrontowania się z realiami pracy zawodowej. Uczelnia oferuje ponadto podmiotom otoczenia społeczno-gospodarczego możliwość wykorzystania z infrastruktury, wzięcie udziału w wykładach, prelekcjach, konsultacjach, szkoleniach i innych zajęciach organizowanych przez pracowników dydaktycznych Instytutu Historycznego, udzielenie patronatu naukowo-organizacyjnego dla przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim i popularnonaukowym (np. konkursy i olimpiady historyczne). Współpraca z przedstawicielami otoczenia jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb, które wynikają z realizacji programu studiów i jest ważnym elementem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Grono podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zakres współpracy między nimi a Uczelnią są systematycznie monitorowane. Na podstawie formułowanych wniosków podejmowane są działania w celu włączenia do współpracy kolejnych osób i instytucji, zgodnie z profilem naukowym i dydaktycznym oraz potrzebami Instytutu Historycznego. Zostały również podjęte działania w celu utworzenia Rady Interesariuszy Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego, pojawiły się bowiem nowe propozycje projektów realizowanych wspólnie z Uczelnią, które wykraczają poza zakres kontaktów bilateralnych. Studenci mają zapewniony udział w ocenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi poprzez ankietę oceny praktyk zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Instytut Historyczny Uniwersytetu Szczecińskiego prowadzi współpracę międzynarodową z uczelniami w Europie i na świecie zajmującymi się kształceniem oraz badaniami naukowymi w zakresie historii, co wpisuje się zarówno w strategię umiędzynarodowienia Uczelni, jak i koncepcję ocenianego kierunku. Współpraca z tymi uczelniami odbywa się przede wszystkim w ramach programu Erasmus+, w którym biorą udział głównie pracownicy naukowcy (podpisane umowy z Rumunią, Turcją, Niemcami, Francją i Włochami). Studenci realizują najczęściej wyjazdy studyjne zorganizowane przez Instytut Historyczny dla poszczególnych roczników (np. do Niemiec). Biorą także udział w wykładach gościnnych i dyskusjach panelowych na terenie Uczelni, które prowadzone są w językach obcych. Z kolei do Instytutu Historycznego przyjeżdżają studenci zarówno indywidualnie (z Włoch, Niemiec, Turcji), jak i grupowo z innych ośrodków naukowych (np. w 2023 r. wizytę studyjną odbyła grupa studentów z Uniwersytetu w Halle oraz Uniwersytetu w Jenie). Kontakty międzynarodowe skutkują licznym udziałem pracowników Instytutu Historycznego w zagranicznych konferencjach naukowych, wykładach i stypendiach, prowadzeniem badań i współpracą z ośrodkami m.in. we Lwowie, Greifswaldzie, Berlinie, Cardiff, Seulu, Paryżu, Madrycie, Bukareszcie, Bernie, Poczdamie, podejmowaniem kwerend archiwalnych i bibliotecznych, członkostwem i aktywnością w międzynarodowych gremiach naukowych i redakcyjnych, a także licznymi publikacjami w językach obcych (angielskim, niemieckim, francuskim). Instytut prowadzi także owocną współpracę

z Międzynarodowym Ośrodkiem Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach. Rezultaty tych kontaktów międzynarodowych wykorzystywane są zarówno w programie studiów na kierunku historia, jak i przez kadrę dydaktyczną podczas prowadzonych zajęć, na co wskazują m.in. sylabusy i hospitacje zajęć.

Na ocenianym, kierunku stwarzane są odpowiednie warunki do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, zapewniając studentom naukę języka obcego nowożytnego oraz translatorium z języka nowożytnego. Do programu studiów wprowadzono ponadto obowiązkowy wykład monograficzny w języku obcym (język angielski) w wymiarze 15 godz. na studiach pierwszego stopnia i 15 godz. na studiach drugiego stopnia. Studenci zainteresowani zajęciami w językach obcych innych niż angielski mają dobierane zajęcia indywidualnie z oferty Wydziału Humanistycznego lub innych jednostek Uczelni. Forma wykładowa co do zasady nie wymaga aktywnego uczestnictwa studentów, nie mają więc oni możliwości wykorzystania umiejętności komunikacyjnych w języku obcym i ich ugruntowania podczas debaty z innymi użytkownikami tego języka, w okolicznościach, gdy nie są w tym zakresie oceniani. Wśród przyczyn niskiej popularności programów wymiany wskazuje się często brak wiary studentów w kompetencje komunikacyjne. Zajęcia w języku obcym prowadzone w formach aktywizujących mogą podnieść w tym zakresie samoocenę studentów. Rekomenduje się prowadzenie zajęć w językach obcych w formach aktywizujących. Corocznie podczas tzw. dni adaptacyjnych na początku roku akademickiego studenci historii są informowani o zasadach wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ przez instytutowego koordynatora ds. wymiany. Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim udział w wyjazdach studyjnych do zagranicznych ośrodków naukowych, konferencjach naukowych i szkoleniach specjalistycznych.

Uczelnia prowadzi systematyczne badania ankietowe wśród studentów, oceniające warunki w zakresie realizacji umiędzynarodowienia. Dyskusja nad oceną skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry oraz studentów odbywa się w zespołach badawczych Instytutu Historycznego. Konkretne propozycje w zakresie udoskonalenia umiędzynarodowienia kształcenia są zgłaszane przez nauczycieli akademickich na bieżąco.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Prowadzenie zajęć w językach obcych w formach aktywizujących.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom kierunku historia kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Jest ono prowadzone systematycznie i ma charakter kompleksowy, przejawiając się na wielu obszarach, m.in. poprzez dostosowanie form i metody kształcenia do potrzeb studentów. Dyżury oraz konsultacje z nauczycielami akademickimi odbywają się zgodnie z przyjętym harmonogramem, który dostępny jest na platformie internetowej. Na stronie internetowej Wydziału dostępne są informacje o tym kto jest opiekunem roku wraz z adresami mailowymi (w wyszukiwarce pracowników).

Uczelnia zapewnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów. Materialne wsparcie studentów odbywa się przez realizację przez Uczelnię ustawowych obowiązków w zakresie pomocy materialnej. Studenci mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium rektora, zapomogi oraz stypendium dla osób niepełnosprawnością. Wnioskowanie odbywa się elektronicznie, a wszelkie informacje dostępne są dla studentów na stronie internetowej. Dostępne są również szczegółowe instrukcje w jaki sposób powinno się wniosek złożyć. Studenci mają także możliwość korzystania z innych form wsparcia materialnego – jak na przykład zakwaterowania w domach studenckich. Wsparcie organizacyjne studenci otrzymują poprzez działalność jednostek, powołanych bezpośrednio w tym celu. Są to między innymi: Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju, Dział Spraw Studenckich, Akademickie Biuro Karier.

W Instytucie Historycznym działają koła: Studenckie Koło Archeologiczne Uniwersytetu Szczecińskiego OLD SKULL, Medium Kulturalne, Aktywny Dialog Międzynarodowy oraz Koło Naukowe Młodych Historyków. Studenci kierunku historia aktywnie działają w Kole Naukowe Młodych Historyków. Środki na działalność kół naukowych pozyskiwane są z funduszy komisji ds. uczelnianych organizacji studenckich i doktoranckich. O działalności naukowej, dydaktycznej, popularnonaukowej studenci informowani są dzięki newsletterowi, który ukazuje się na stronie internetowej Instytutu. Studenci mają możliwość różnorodnego i wszechstronnego rozwoju naukowego dzięki ofercie poza programowej i dodatkowym programom, w tym, międzynarodowym. Studenci mają również

możliwość uczestniczenia w badaniach realizowanych przez pracowników jednostki oraz podmioty, z którymi US współpracuje i z którymi ma podpisane umowy.

Studenci wybitni wspierani są przez Uczelnię poprzez możliwość ubiegania się o stypendium rektora, a także nagrodę rektora. Nagroda ta przyznawana jest za działalność roczną za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne, sportowe lub za działalność na rzecz Uniwersytetu Szczecińskiego i ogólnopolskiej społeczności akademickiej oraz na rzecz Szczecina lub regionu Pomorza Zachodniego. Ma ona celu nagradzanie studentów za pracę na rzecz rozwoju i promocji społeczności akademickiej Uniwersytetu, miasta lub regionu, promowanie aktywnego uczestnictwa w życiu Uczelni, a także aktywizowanie potencjału twórczego i organizacyjnego studentów.

Uniwersytet Szczeciński, wspierając studentów, uwzględnia różnorodne formy aktywności. W ramach rozwoju sportowego – studenci mogą liczyć na szeroką ofertę zajęć wychowania fizycznego. Dodatkowo – w Uczelni odbywają się dodatkowe kursy sportowe. Działają samodzielne jednostki sportowe: Studium Wychowania Fizycznego i Sportu i Klub Uczelniany AZS. Studenci biorący udział w zajęciach Klubu Uczelnianego AZS mają możliwość zdobywania punktów liczących się do stypendium rektora. Dla studentów rozwijających umiejętności artystyczne Uniwersytet Szczeciński wychodzi z propozycją uczestniczenia w Akademickim Centrum Kultury oraz Chórze Akademickim. W ramach Akademickiego Centrum Kultury działa m.in. pięć grup teatralnych, orkiestra i inne formacje artystyczne.

W zakresie przedsiębiorczości studenci otrzymują wsparcie ze strony Akademickiego Biura Karier. Zajmuje się ono działalnością doradczą, szkoleniową oraz informacyjną. Do głównych zadań Biura należy: organizacja wielotematycznych warsztatów i szkoleń; prowadzenie bazy ofert pracy, staży, praktyk; udostępnianie publikacji, materiałów szkoleniowych z zakresu rynku pracy i rozwoju osobistego; współpraca z pracodawcami, instytucjami, firmami; monitorowanie karier zawodowych absolwentów; przygotowywanie newslettera; współorganizowanie Targów i Giełd Pracy i inne.

Udzielane wsparcie przez Uczelnię jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów – w szczególności osób z niepełnosprawnością i przewlekle chorych. Na Uniwersytecie Szczecińskim od 2007 roku funkcjonuje Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Dział ten wspiera zarówno samych studentów w procesie kształcenia, w uzyskaniu pomocy psychologicznej, jak również wspiera nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych w pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Istnieje możliwość skorzystania z usługi tłumacza języka migowego online. Prowadzone są również szkolenia dla pracowników IH w tym zakresie. Studenci mogą uzyskać również pomoc psychologiczną. Na Uczelni zajmuje się tym Punkt Pomocy Psychologicznej. Aby skuteczniej odpowiadać na potrzeby studentów w 2023 r. powstał Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju, którego działalność opiera się na trzech filarach: wsparcie, rozwój, czas wolny. Celem prosperowania zespołu jest działalność na rzecz studentów - inicjowanie działań i informowanie o nich społeczności studenckiej. Wsparciem dla nowo przyjmowanych studentów są dni adaptacyjne, których celem jest zaznajomienie pierwszorocznych ze specyfiką codzienności akademickiej, a w szczególności poznania Wydziału, Instytutu. Studenci poznają pracowników jednostki - władze, pracowników dziekanatu, a w szczególności opiekunów roku. Są szczegółowo zapoznawani z zakresem spraw, które należy konsultować z opiekunami.

Osobą, która działa na rzecz ochrony praw i obowiązków studenta jest Rzecznik Praw Studenta. Współpracuje on z władzami Uczelni, samorządem studenckim i wspiera studentów, aby ich prawa i obowiązki były w pełni respektowane. Podejmuje także działania w sytuacji pojawienia się czy

zdiagnozowania nieprawidłowości. Studenci mają również możliwość kontaktu z prorektorem ds. studenckich oraz prodziekanem ds. studenckich. Na stronach internetowych dostępne są dla studentów informacje o terminach dyżurów. Wsparcie administracyjne udzielane jest przez dyrekcję Instytutu ze szczególnym uwzględnieniem zastępcy dyrektora ds. kształcenia oraz koordynatora zespołu kierunku.

W Uczelni określona jest formalna procedura zgłaszania skarg i zażaleń. Studenci mają możliwość zgłaszać nieprawidłowości w sposób pisemny lub ustny do opiekuna roku, dyrekcji Instytutu Historycznego i władz dziekańskich Wydziału Humanistycznego. Podejmują one kroki, aby problemy rozwiązywać i zapobiegać im w przyszłości. Wszelkie nieprawidłowości - również te związane z przejawami dyskryminacji i przemocy studenci mają możliwość zgłaszać pisemnie lub ustnie do opiekuna roku, a w następnej kolejności do dyrekcji Instytutu Historycznego, władz dziekańskich Wydziału Humanistycznego. Sytuacje o wyższej randze skomplikowania wymagają formy pisemnej i skierowane są do prodziekana ds. studenckich. Uczelnia o przyjętych procedurach informuje studentów za pośrednictwem opiekunów roku. Uczelnia nie prowadzi działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Rekomenduje się podjęcie tego rodzaju działań.

Studenci kierunku historia motywowani są do osiągania bardzo dobrych wyników w uczeniu się i poszerzania zainteresowań. Uczelnia umożliwia uczestnictwo w bezpłatnych wykładach ogólnouczelnianych, a także w kursach językowych - płatnych lub bezpłatnych. Oferta jest zróżnicowana. W grudniu 2024 na przykład trwała rekrutacja studentów do projektu, dzięki któremu można było odbyć 60 godzin bezpłatnych zajęć lektoratu z języka angielskiego lub niemieckiego. Studenci Uczelni mają możliwość uczestniczenia w wymianach – krajowej i międzynarodowej. Prócz wsparcia w wymianie międzynarodowej – o czym jest mowa w kryterium 7 - w ramach wymiany krajowej funkcjonuje program MOST.

Proces nauczania i uczenia się wspierany jest przez między innymi pracowników Biblioteki Humanistycznej i Nauk Społecznych. Kompetencje kadry pozwalają na wszechstronną pomoc - zarówno w zakresie wsparcia w doborze wypożyczanej literatury, jak i tworzenia w bibliotece tzw. strefy relaksu. Studenci mają możliwość układania puzzli oraz skorzystania z klimatycznego miejsca wyposażonego w kanapę, bujane fotele, przeznaczonego do odpoczynku. Miejszem rozwiązywania spraw studenckich i obsługi administracyjnej studentów jest dziekanat, który zlokalizowany w innym miejscu niż siedziba Instytutu Historycznego, co wiąże się z koniecznością przemieszczania się. Dziekanat jest dostępny od wtorku do piątku, w godz. 10.00-13.00. Godziny otwarcia dziekanatu ze względu na znaczną odległość od miejsca, w którym odbywają się zajęcia nie w pełni odpowiadają potrzebom studentów. Rekomenduje się dostosowanie godzin dyżurów dziekanatu do potrzeb studentów, mających zajęcia w odległych lokalizacjach. Studenci mają co prawda możliwość zgłaszania i rozwiązywania spraw elektronicznie, ale nie wszystko jest możliwe do załatwienia tą drogą. Na stronie internetowej podane są szczegółowe dane kontaktowe do pracowników dziekanatu, którzy zajmują się obsługą administracyjną studentów kierunku historia.

Uczelnia wspiera działalność organizacji studenckich. Wydział humanistyczny znajduje się w dwóch lokalizacjach: skupiającej zdecydowaną większość jego studentów kampusie Piastów i małym liczebnie kampusie Krakowska. Dysproporcje te skutkują tym, że studenci z kampusu Krakowska są w zasadzie niewybieralni do samorządu i ich głos w jego strukturze jest niesłyszalny. Rekomenduje się

wprowadzenie takich zmian w zasadach wyborczych do samorządu studenckiego, by zapewnić udział w nim studentom z obu kampusów, w których działa Wydział Humanistyczny. Uczelnia stwarza warunki do działalności Samorządu studenckiego, wspiera go zarówno materialnie, jak i pozamaterialnie. Samorząd dysponuje wyposażonym biurem i miejscem pracy, spotkań, posiedzeń. Samorząd studencki włączany jest do prac odpowiednich komisji i ma wpływ na programy studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się. Profil samorządu studenckiego na portalu Facebook prowadzony jest systematycznie i zawiera zarówno treści informacyjne, edukacyjne, jak i rozrywkowe, kulturalne. Dzięki wsparciu Uczelni Samorząd Studencki podejmuje różnorodne inicjatywy, np. akcję promującą ankiety oceny nauczycieli akademickich, akcję pisania życzeń świątecznych "Święta tUSZ tUSZ" przez nauczycieli akademickich czy Festiwal Kultur.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada ocenę możliwości kontaktu studentów z wykładowcami w ramach konsultacji oraz obsługi administracyjnej procesu kształcenia, przy zapewnieniu odpowiedniego poziomu jej informatyzacji. System monitoruje także wsparcie udzielane kandydatom na studia w procesie rekrutacji poprzez ankietę wśród kandydatów i analizy zespołu kierunku. Studenci w ramach ogólnouczelnianych badań ankietowych oceniają jakość obsługi administracyjnej w takich aspektach jak kompetencje i życzliwość pracowników i tempo obsługi. Inicjatywą Instytutu Historycznego jest także ankietę, którą corocznie w trakcie dni adaptacyjnych, wypełniają studenci pierwszych lat. Jej analiza pozwala na uzyskanie informacji, skąd pochodzą studenci historii, w jaki sposób dowiedzieli się o studiach, czy zdawali historię na maturze, do jakich profili klas uczęszczali w szkołach ponadpodstawowych, co umożliwia m.in. oferowanie im właściwego wsparcia w procesie uczenia się. Jednostka prowadzi również nieformalny przegląd wsparcia studentów poprzez rozmowy i bezpośrednie zgłoszenia studentów do władz lub za pośrednictwem samorządu studenckiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dla studentów pierwszego roku organizowane są Dni Adaptacyjne. Podczas nich są oni zaznajamiani ze strukturą Uniwersytetu, Wydziału Humanistycznego i Instytutu Historycznego. Poznają codzienność jednostki oraz są wprowadzani przez społeczność Instytutu w to, jak wygląda świat akademicki. Podczas tego wydarzenia przeprowadzana jest ankieta. Wypełniają ją studenci pierwszego roku, odpowiadając na pytania m.in. skąd pochodzą, w jaki sposób dowiedzieli się o studiach, czy zdawali historię na maturze, do jakich profili klas uczęszczali w szkołach ponadpodstawowych, co umożliwia oferowanie im właściwego wsparcia w procesie uczenia się. Jest to inicjatywa Instytutu Historycznego, która umożliwia precyzyjne poznanie nowo przyjętych studentów i stworzenie zindywidualizowanego systemu wsparcia.

Praktyka ta jest:

- a) skuteczna, bo Instytut dowiaduje się w jaki sposób przygotować ofertę dla kandydatów, aby skutecznie trafić w oczekiwania oraz tworzyć zindywidualizowany system wsparcia studentów;
- b) uniwersalna, bo możliwa jest do przeprowadzenia na różnych Uczelniach i kierunkach studiów;
- c) innowacyjna, bo dni adaptacyjne odbywają się na wielu Uczelniach, ale nie są w ten sposób wykorzystywane;
- d) wzorcowa – przygotowana ankieta daje możliwość pozyskania precyzyjnych danych;
- e) etyczną – ankieta jest anonimowa, dobrowolna i ma ważne społeczne cele;
- f) trwała – akcja może być prowadzona corocznie dając możliwość porównywania danych, badania rynku, charakteryzuje się trwałością wpływu na jakość kształcenia i kształtowania pozycji lidera.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosowanie godzin dziekanatu do potrzeb studentów mających zajęcia w odległych lokalizacjach.
2. Rekomenduje się podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, jak również pomocy jej ofiarom.
3. Rekomenduje się wprowadzenie takich zmian w zasadach wyborczych do samorządu studenckiego, by zapewnić reprezentatywność obu kampusów, w których działa Wydział Humanistyczny.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach dostępna jest publicznie na stronie internetowej Wydziału Humanistycznego i Instytutu Historycznego. Sposób zapoznania się z nią nie ma ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz sprzętem używanym przez odbiorców i oprogramowaniem. Strona internetowa jest responsywna, tj. automatycznie dostosowuje rozmiar i wygląd do różnego rodzaju urządzeń. Strona internetowa została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Informacja na stronach internetowych Uczelni obejmuje program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady dyplomowania, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. W zakładce „Oferta dla kandydatów” na stronie Wydziału Humanistycznego znajdują się informacje o kierunku historia w postaci materiału wideo. Zakładka „Kandydaci” przekierowuje do uniwersyteckiej strony internetowej dla kandydatów, na której po wyszukaniu w zakładce „Oferta edukacyjna” kierunku historia znajdują się informacje o kompetencjach oczekiwanych od kandydatów, warunkach przyjęć na studia oraz kryteriach kwalifikacji kandydatów. Kandydat na studia może uzyskać również informacje o profilu absolwenta kierunku, a także jaki jest poziom, profil, forma i czas trwania studiów. Terminy rekrutacji i zasady krok po kroku opisane są w zakładce „Rekrutacja”

Rozmieszczenie informacji na stronach internetowych Uczelni nie zawsze jest intuicyjne i nie zawsze umożliwia łatwe odnalezienie właściwych materiałów. Dotyczy to np. sylabusów zajęć. Na stronie Instytutu Historycznego w zakładce „Dla studenta”, po wykonaniu jednego kroku dostępne są programy studiów pierwszego i drugiego stopnia, które zawierają ograniczoną ilość informacji w tym „skrócone” sylabusy zajęć, które nie obejmują np. zalecanej literatury. „Rozszerzone” sylabusy znajdują się na stronie Wydziału Humanistycznego w zakładce „Kształcenie”. Przy czym dostęp do nich nie jest prosty: po wybraniu w menu „Studia” zakładki „Plany studiów i kursów, sylabusy”, trzeba dokonać kolejnego wyboru spośród pięciu możliwości – „Sylabusy – studia I i II stopnia” i ponownie kolejnego związanego z cyklem kształcenia wyboru, po którym otwiera się alfabetyczna lista blisko 50 kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia, spośród których należy wyszukać właściwy kierunek i po kliknięciu wyświetla właściwy zestaw sylabusów. Tak więc informacje niekompletne można znaleźć na stronie Instytutu w dwóch krokach, a informacje kompletne dostępne są po przejściu swego rodzaju labiryntu w 6 krokach. Co więcej na stronie Instytutu nie ma informacji, że istnieje inna pełniejsza wersja sylabusów. Rekomenduje się wprowadzenie zasad zapobiegających publikowaniu podobnych informacji, charakteryzujących się jednocześnie różną wartością informacyjną

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK

4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Aktualne programy studiów z efektami uczenia się	TAK
7.	Sylabusy	TAK, dwie wersje
8.	Kompletność sylabusów	TAK
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
11.	Erasmus	TAK
12.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
13.	Tygodniowy rozkład zajęć / harmonogram zjazdów i rozkład zajęć	TAK
14.	Regulamin studiów	TAK
15.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
16.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	TAK
17.	Biuro Karier	TAK
18.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
19.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym wyniki wewnętrznych ocen).	TAK, bez wyników ocen wewnętrznych

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada ocenę zapewnienia dostępu studentów do regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej, programów studiów oraz informacji dotyczących wymagań egzaminacyjnych i zaliczeniowych, a także ocenę dostępności informacji na temat oferty dydaktycznej Uniwersytetu Szczecińskiego. Studenci w ramach ogólnouczelnianych badań ankietowych oceniają dostęp do „niezbędnych informacji”. Ankiety dają możliwość otwartej wypowiedzi. Przeprowadzana wśród nowoprzyjętych studentów kierunku historia ankieta, o której mowa w kryterium 8 umożliwia też modyfikację prowadzonej przez Instytut Historyczny polityki informacyjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie zasad zapobiegających publikowaniu podobnych informacji, charakteryzujących się jednocześnie różną wartością informacyjną.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Szczecińskim działa na podstawie kilku wewnętrznych aktów prawnych. W jego ramach działają uczelniany zespół ds. jakości kształcenia, rady dydaktyczne wydziałów oraz zespoły kierunków. Zostały wyznaczone osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów oraz określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i zespołów. Za monitorowanie jakości kształcenia w różnych jej aspektach, w tym w zakresie wykonywania okresowych przeglądów programów studiów odpowiada zespół kierunkowy.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury przyjęte odpowiednią uchwałą senatu. Procedura inicjowana

jest na poziomie kierunku studiów przez dyrektora instytutu lub zespół kierunku, projekt zmian opiniowany przez odpowiednie ciała, a procedurę kończy odpowiednia uchwała senatu.

W projektowaniu programu studiów na kierunku historia uwzględniono nowoczesne technologie oraz narzędzia kształcenia, co wyraża się w uwzględnieniu na oferowanych specjalnościach zajęć, które przygotowują studentów do pracy z nowoczesnymi technologiami i ich wykorzystania w przyszłej działalności zawodowej.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone corocznie w odpowiedniej uchwale senatu.

W zakresie regulacji odnoszących się do monitorowania programów studiów zapisy w aktach prawnych odnoszą się do programu kształcenia, który - zgodnie z definicją w nieobowiązującej już ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym - składał się z efektów uczenia się i programu studiów. Obecnie obowiązujące regulacje nie operują pojęciem programu kształcenia, lecz tylko programu studiów, w skład którego wchodzi efekty uczenia się. Nieuwzględnienie tych zmian terminologicznych skutkuje w kilku miejscach niejasnością niektórych sformułowań, np. „dostosowanie programu studiów do efektów uczenia się”. Rekomenduje się dostosowanie terminologii do definicji sformułowanych w ustawie z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2010 poz. 1668 z późn.zm.). Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada dokonywanie okresowych przeglądów i doskonalenie programów studiów. W jego ramach dokonywana jest analiza programów studiów pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz zakładanymi efektami uczenia się i kwalifikacjami związanymi z ukończeniem studiów, weryfikacja systemu punktów ECTS oraz weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się, która uwzględnia m.in. ocenę treści programowych, form zajęć, metod dydaktycznych, systemu oceniania studentów zasad dyplomowania oraz realizację praktyk zawodowych, o czym szerzej w kryterium 2. Okresowa ocena programu studiów uwzględniona jest w Karcie samooceny kierunku. Okresowa ocena programu studiów dokonywana jest na podstawie analizy porównawczej tego programu z wymaganiami określonymi w prawie powszechnie obowiązującym, analizy prac etapowych i dyplomowych, oceny zasadności wystawianych ocen, wyniki ankietowej oceny jakości kształcenia przeprowadzanej wśród studentów. Przeprowadzane analizy nie poskutkowały jednak zdiagnozowaniem niezgodności programu studiów z wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela czy w zakresie programów zajęć służących osiągnięciu przez studentów komunikacyjnych umiejętności językowych wg ESOKJ.

W ocenie i doskonaleniu programu studiów partycypują wszystkie grupy interesariuszy. W skład zespołu kierunkowego wchodzi osiem osób, w tym jeden student. Ze studentami jest utrzymywany także bezpośredni kontakt przez opiekunów lat, do których zgłaszają oni wszelkie problemy związane z bieżącą realizacją programu studiów, a także sugerują zmiany w programie. Podczas odbywającego się dwa razy w roku zebrania dydaktycznego Instytutu Historycznego wszyscy nauczyciele akademicki mogą wносить swoje uwagi do programu studiów. Wszyscy studenci kierunku biorą udział w ocenie jakości programu studiów wypowiadając się w badaniach ankietowych nt. doboru metod kształcenia, form zajęć, systemu ECTS, systemu oceniania, przygotowanie do prowadzenia badań naukowych. Ankiety dają także możliwość zgłoszenia propozycji zmian w programie studiów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą ponadto udział interesariusze zewnętrzni. W 2021 r. został powołany Zespół konsultacyjny ds. kształcenia nauczycielskiego przy Instytucie Historycznym, który opiniuje programy studiów na specjalności nauczycielskiej. Opinie zmian w programie przygotowują eksperci

z Archiwum Państwowego w Szczecinie, Archiwum Uniwersytetu Szczecińskiego i Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie. Narzędziami służącymi pozyskiwaniu ich opinii są konsultacje oraz badania ankietowe.

Pod wpływem opinii studentów dokonano zmiany w harmonogramie programu studiów pierwszego stopnia. Studenci zgłaszali problem nadmiernego obciążenia zajęciami w semestrze 5, co wynikało z kumulacji zajęć z historii Polski i powszechnej dwudziestolecia międzywojennego i okresu po II wojnie światowej w jednym semestrze. W efekcie sugestii studentów zajęcia z historii po II wojnie światowej zostały przeniesione na semestr 6. Pod wpływem otoczenia zewnętrznego dokonano modyfikacji kształcenia na specjalnościach wprowadzając zajęcia z zakresu edukacji archiwalnej, archiwów społecznych, a w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zajęcia z zakresu tekstów kultury w edukacji historycznej czy e-historii.

Kierunek po raz kolejny podlega zewnętrznej ocenie PKA. Jej wyniki nie zostały w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia. Poprzednim Raporcie znajdowało się m.in. zalecanie dotyczące dostosowanie efektów wówczas kształcenia realizowanych w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela do wymagań Standardów kształcenia przygotowujących do zawodu nauczyciela.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, ale nie są one w pełni skuteczne diagnostycznie.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne, ale nie są w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku skuteczności przeglądów programu studiów w odniesieniu do zajęć kształtujących umiejętności komunikacyjne wg ESOKJ oraz zgodności programu studiów i jego realizacji z zasadami i regułami określonymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela; 2) niepełnego wykorzystania wyników poprzedniej oceny programowej PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosowanie terminologii stosowanej w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia do definicji sformułowanych w ustawie z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2010 poz. 1668 z późn.zm.).

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzane na kierunku działań monitorujących obejmujących wszystkie elementy programu studiów.
2. Zaleca się pełne wykorzystanie wyników oceny zewnętrznej PKA w doskonaleniu programu studiów.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl